HAFTALIK KURUMSAL BÜLTEN · SAYI 08

Yapay Zekânın Yeni Sınavı: Sandık, Altyapı ve Güven

Bu hafta ABD seçmeni hem Kongre'yi hem de yerel veri merkezi projelerini oyladı. METR, Anthropic'te model geliştirmenin hızlandığını bildirdi. Visa ve OpenAI ise ajanları gerçekçi görevlerle sınadı. Kurumlar vaatleri ölçülmüş sonuçlardan ayırarak okumalı.

54
Senato'da Demokratların ulaştığı en az sandalye
HABER 01

41
10 eyalette oylanan yerel veri merkezi önerisi
HABER 02

1,9×
METR'in Anthropic için tahmin ettiği hızlanma
HABER 03

%57,2
Visa alışveriş testinde genel geçme oranı
HABER 04

EDİTÖRÜN NOTU

Dr. Murat ALTUN
Bülten editörü

Vaadi Değil, Ölçülmüş Sonucu Okuyun

Değerli okurlarımız, bu haftanın ortak konusu yapay zekânın sandıkta, altyapıda ve testlerde verdiği sınav. ABD'de Kongre çoğunluğu değişti ve yerel seçmenler veri merkezi projelerine sınır koydu. METR, Anthropic'te model geliştirme hızının yaklaşık iki katına çıkmış olabileceğini bildirdi, ancak en bilgilendirici kanıtların çoğunun gizlendiğini de yazdı. Visa ve OpenAI ajanları gerçekçi görevlerle ölçtü ve sonuçlar insan denetiminin hâlâ gerekli olduğunu gösterdi. İşten çıkarma verisi de tek ayın tabloyu değiştirmediğini hatırlatıyor. Yapay Zekâ Okulum olarak her rakamın neyi ölçtüğünü sorarak karar vermenizi öneriyoruz.

BU SAYIDA

01 ABD'de Kongre dengesi değişti — POLİTİKA
02 Veri merkezlerine yerel direnç — ALTYAPI
03 METR'den Anthropic raporu — GÜVENLİK
04 Visa'dan ajan alışveriş testi — AJANLAR
05 Dots'a GPT-6.1 Terra — MODELLER
06 Antigravity'de uzak ajanlar — GELİŞTİRİCİ
07 Laboratuvar verisinde YZ sınavı — ARAŞTIRMA
08 YZ gerekçeli kesintiler azaldı — İŞ GÜCÜ

HAFTANIN ODAĞI

Bu hafta yapay zekânın büyüme koşullarını seçmen, yerel yönetim ve bağımsız ölçüm birlikte belirledi. Sayıdaki haberlerin çoğu bir ölçüme dayanıyor. Her rakamı okurken neyi ölçtüğünü, kimin ölçtüğünü ve neyi ölçmediğini birlikte sormanızı öneriyoruz.

Web sürümü yapayzekaokulum.com/yapay-zekada-bu-hafta/2-8-kasim-2026

HAFTANIN HABERLERİ

01

POLİTİKA

4 Kasım 2026

ABD Ara Seçimlerinde Kongre Çoğunluğu Demokratlara Geçti

ABD'de 3 Kasım'da yapılan ara seçimlerde Demokratlar Temsilciler Meclisi ve Senato çoğunluğunu kazandı. Reuters'ın 4 Kasım tarihli haberine göre Senato'da Demokratlar en az 54 sandalyeye ulaştı ve iki yarış henüz sonuçlanmamıştı. Yeni çoğunluk ocakta göreve başlayacak, başkanın veto yetkisi ise sürüyor.

KURUMUNUZ İÇİN

ABD'li yapay zekâ sağlayıcılarıyla çalışan kurumlar bu değişikliği izlemeli. Kamu alımları, federal harcamalar ve düzenleme girişimleri Kongre'de daha çok sorgulanabilir. Bu yüzden sözleşme ve tedarik planlarınızda politika değişikliğine yer bırakın.

ÖNEMLİ NOKTA

Seçim sonucu tek başına yeni bir federal yapay zekâ yasası anlamına gelmiyor. CNBC'ye göre bir Demokrat milletvekili yapay zekâ şirketlerinin üst yöneticilerinin yemin altında ifade vermesini istedi. Bu talep henüz bir komite kararı değil.

Kaynak: Reuters · CNBC

02

ALTYAPI

4 Kasım 2026

Veri Merkezi Oylamalarında Seçmen Kısıtlamayı Seçti

Ballotpedia, 3 Kasım'da 10 eyalette veri merkezleriyle ilgili 41 yerel önerinin oylandığını derledi. Bu önerilerin 21'i Ohio'daydı. CNBC'nin 4 Kasım'daki sonuç incelemesine göre seçmenler Kuzey Dakota'daki Harwood dışında kısıtlamaları destekledi ya da gelişmeyi kolaylaştıran önerileri reddetti.

KURUMUNUZ İÇİN

Bulut ve yapay zekâ kapasitesine bağımlı kurumlar yalnız fiyata bakmamalı. Veri merkezi projelerinin takvimini artık yerel izin, enerji maliyeti ve toplum desteği de belirliyor. Sağlayıcınıza kapasite planının hangi bölgelere dayandığını sorun.

ÖNEMLİ NOKTA

Oylanan önerilerin yönü ve bağlayıcılığı birbirinden farklı. Bu yüzden 41 yasak kabul edildi demek yanlış olur. Sonuçlar resmî kesin tutanaklar değil, CNBC'nin seçimden sonraki gün topladığı ilk sonuçlardır.

Kaynak: Ballotpedia · CNBC

03

GÜVENLİK

5 Kasım 2026

METR: Anthropic'te Geliştirme Hızı İki Katına Yaklaştı

METR, öncü yapay zekâ modellerini sınayan bağımsız bir kuruluştur. Kuruluş, Anthropic'in verdiği iç verilerle şirketin model geliştirmede yapay zekâyı nasıl kullandığını inceledi. 5 Kasım tarihli rapora göre iyi tanımlanmış görevlerde yetenek artış hızı Ekim 2025'ten bu yana önceki dönemin yaklaşık iki katı.

KURUMUNUZ İÇİN

Kurumunuz yapay zekâ yol haritasını yıllık plana bağlıyorsa takvimi daha sık gözden geçirin. Model yetenekleri beklenenden hızlı değişebilir. Ekipleriniz araç seçimini altı ayda bir yeniden değerlendirebilir ve sağlayıcı sözleşmelerini kısa tutabilir.

ÖNEMLİ NOKTA

METR hızlanmayı 1,9 kat olarak tahmin etti. Yüzde 95 güven aralığı 1,5 ile 2,8 kat arasında kalıyor. METR, en bilgilendirici bulduğu kanıtların çoğunun Anthropic tarafından gizlendiğini de yazıyor.

Kaynak: METR

04

AJANLAR

5 Kasım 2026

Visa Testinde Alışveriş Ajanları %57,2 Başarıda Kaldı

Visa, alışveriş ajanlarını (kullanıcı adına çok adımlı iş yürüten yapay zekâ programları) ölçen bir test yayımladı. Testte kullanıcı bütün ihtiyaçlarını baştan söylemiyor. Visa 15 senaryoda 12 laboratuvarın 22 modelini değerlendirdi. Testlerin genel geçme oranı %57,2 oldu.

KURUMUNUZ İÇİN

Satın alma ya da müşteri hizmetlerinde bu tür sistemleri kullanmayı düşünen kurumlar hız kadar doğru soruyu sormayı da ölçmeli. Sistem gerektiğinde satın almama kararı da verebilmeli. Bu yüzden pilot çalışmalarınızda insan onayı adımını kaldırmayın.

ÖNEMLİ NOKTA

Başarısız denemelerin %54'ü yine bir satın alma seçimiyle bitti. Test gerçek ödeme ve teslimatı ölçmüyor, ihtiyacı keşfetme ve satın alma kararını ölçüyor. Bu rakamlar Visa'nın kendi ölçümüdür.

Kaynak: Visa

05

MODELLER

3 Kasım 2026

OpenAI, Dots Ajanına GPT-6.1 Terra Modelini Ekledi

Dots, OpenAI'ın 29 Eylül'de tanıttığı ve bulutta sürekli çalışan bir ajan (görevi kendi başına adım adım yürüten yapay zekâ programı) ürünüdür. OpenAI 3 Kasım'daki güncellemeyle Dots'ı besleyen model ailesine GPT-6.1 Terra'yı ekledi. Şirkete göre aynı ajan işin farklı bölümlerinde farklı modelleri kullanabiliyor.

KURUMUNUZ İÇİN

Kurumlar model seçimini artık tek bir sohbet penceresi yerine görev bazında düşünmeli. Ajan farklı modellere iş dağıttığında kimin hangi veriye eriştiği de değişir. Ekibiniz erişim yetkilerini ve işlem onaylarını ajanı devreye almadan önce yazmalı.

ÖNEMLİ NOKTA

Terra yeni bir model değil, OpenAI onu ayrı bir duyuruyla daha önce tanıtmıştı. Bu haftaki yenilik modelin Dots'a eklenmesidir. Dots'un ilk çıkışını Sayı 05'te vermiştik. Bütün bilgiler OpenAI'ın kendi açıklamasıdır.

Kaynak: OpenAI

06

GELİŞTİRİCİ

3 Kasım 2026

Google Antigravity'ye Bulut Ajanları ve Sesli Çalışma Geliyor

Antigravity, Google'ın yazılımcılar için sunduğu ve ajanlarla (görevi kendi başına adım adım yürüten yapay zekâ programları) çalışan kodlama ortamıdır. 3 Kasım'da çıkan 2.29.0 sürümü Gemini Live destekli sesli çalışmayı getirdi. Aynı sürüm görevleri bulutta yürüten uzak ajanları da kademeli olarak açtı.

KURUMUNUZ İÇİN

Yazılım ekipleri uzun süren işleri yerel bilgisayara bağlı kalmadan buluta taşıyabilir. Uzak ajanlar Google AI Pro ve Ultra abonelerine kademeli olarak açılmaya başladı. Kurumunuz kodu buluta göndermeden önce veri ve erişim kurallarını gözden geçirmeli.

ÖNEMLİ NOKTA

Dağıtım kademeli olduğu için özellik her kullanıcıya aynı gün ulaşmıyor. Sürüm notu sesli çalışma ile uzak ajanları iki ayrı özellik olarak duyuruyor. 6 Kasım'daki 2.29.1 sürümü ses hatalarını düzeltti.

Kaynak: Google Antigravity

07

ARAŞTIRMA
6 Kasım 2026

BioBasicsBench Yapay Zekâyı Laboratuvar Verisiyle Sınadı

OpenAI ve enzim tasarım şirketi Ligo, BioBasicsBench adlı bir kıyaslama (modelleri aynı testten geçirip karşılaştıran ölçüm) yayımladı. Test, biyolojik örneklerle çalışılan laboratuvarlardan alınmış 100 rutin görev içeriyor. Modeller bu görevlerde ham görüntüleri, cihaz çıktılarını ve deney bağlamını yorumluyor.

KURUMUNUZ İÇİN

Araştırma yapan kurumlar ve üniversiteler model çıktısını deney kontrolleriyle birlikte okumalı. İyi görünen bir yanıt verinin doğru okunduğunu göstermez. Ekipleriniz yapay zekâ önerisini uzman onayından geçirmeden deney kararına çevirmemeli.

ÖNEMLİ NOKTA

GPT-6 Astra en yüksek akıl yürütme ayarında alınabilecek puanın ortalama %66,7'sini aldı. GPT-5.6 Sol aynı testte %43,8'de kaldı. Bu oranlar deneylerin başarı oranı değil, puanlama ölçütüne göre alınan ortalama puandır.

Kaynak: **OpenAI**

08

İŞ GÜCÜ
5 Kasım 2026

Yapay Zekâ Gerekçeli İşten Çıkarmalar Ekimde Geriledi

Challenger, Gray & Christmas, ABD'de işverenlerin duyurduğu işten çıkarmaları her ay izleyen bir danışmanlık şirketidir. Şirketin 5 Kasım raporuna göre işverenler ekimde 1.265 işten çıkarmada gerekçe olarak yapay zekâyı gösterdi. Bu sayı yılın en düşük aylık toplamı oldu.

KURUMUNUZ İÇİN

İnsan kaynakları yöneticileri tek ayın verisinden genel sonuç çıkarmamalı. Ocak ile ekim arasında yapay zekâ gerekçeli duyuruların toplamı 121.401'e ulaştı. Kurumunuz iş gücü planını uzun dönemli eğilime ve kendi görev analizine dayandırmalı.

ÖNEMLİ NOKTA

Yıl toplamı bütün kesinti duyurularının yaklaşık %20'sine karşılık geliyor. Piyasa ve ekonomik koşullar gerekçesi bu yıl yapay zekâyı geçip ilk sıraya çıktı. Veri işveren beyanıdır ve gerçekleşmiş iş kaybını ölçmez.

Kaynak: **Challenger, Gray & Christmas**

TAKİPTEKİ AÇIK SORULAR

1. Yeni Kongre ocakta göreve başlıyor, yapay zekâ şirketlerine yönelik ifade taleplerini izleyin. **CNBC**
2. Ballotpedia veri merkezi oylamalarının kesin sonuçlarını yayımladığında tabloyu yeniden okuyun. **Ballotpedia**
3. Antigravity uzak ajanlarının bütün Pro ve Ultra abonelerine ne zaman ulaşacağını izleyin. **Google Antigravity**

NASIL ÇALIŞIYOR?

Görüntü üreten modeller nasıl çalışır?

Difüzyon modeli boş bir tuvalden başlamaz, tamamen gürültülü bir görüntüden başlar. Sonra bu gürültüyü adım adım temizler ve her adımda istenen tarife biraz daha yaklaşır. Heykeltıraşın mermerden fazlalığı almasına benzer. Bu yüzden aynı istemi iki kez verdiğinizde iki farklı görüntü çıkar, çünkü başlangıçtaki gürültü her seferinde farklıdır.

TÜYO

Aynı işi iki modele yaptırın

Kritik bir metni iki farklı modele yazdırıp çıktıları karşılaştırın. Ayrıştıkları yerler çoğu zaman riskli noktalardır. Bu yöntem ek maliyet getirir ama hatayı yayımlanmadan önce yakalar.

ALANLAR ARASI İÇGÖRÜLER

01

Altyapı Kararı Artık Yerelde de Veriliyor

Veri merkezi projeleri enerji ve su kadar yerel oylamaya da bağlı hâle geldi. Bu hafta 41 yerel öneri oylandı ve seçmen çoğunlukla kısıtlamadan yana çıktı. Kurumlar bulut kapasitesini planlarken bölgesel riski de hesaba katmalı.

02

Ajan Testleri Vaatle Sonuç Arasını Gösteriyor

Visa'nın alışveriş testi ve OpenAI'ın laboratuvar testi ajanları gerçekçi görevlerle ölçtü. İki test farklı şeyleri ölçüyor ve sonuçları yan yana sıralanamaz. Ortak ders, iyi görünen yanıtın doğru karar anlamına gelmemesidir.

03

Bağımsız Değerlendirme Kanıtın Sınırını da Yazıyor

METR raporu hızlanma bulgusunun yanında kapalı kalan kanıtları da açıkça belirtti. Bu tutum, sağlayıcı beyanını bağımsız değerlendirmeden ayırmayı kolaylaştırıyor. Kurumlar raporlardaki sınırlılık bölümlerini de okumalı.

KURUMLAR İÇİN ÜÇ ADIM

1

Ajan Pilotlarına İnsan Onayı Koyun

Satın alma ya da müşteri hizmetlerinde denediğiniz ajanlara ödeme ve sipariş adımında insan onayı ekleyin. Ajanın gerektiğinde işlemi durdurup durdurmadığını da test senaryolarınıza ekleyin.

2

Sağlayıcınıza Kapasite Planını Sorun

Bulut ve yapay zekâ sağlayıcınıza kullandığınız hizmetlerin hangi bölgelerdeki veri merkezlerine dayandığını sorun. Yerel izin ya da enerji sorunu çıkarsa yedek bölge planının ne olduğunu da öğrenin.

3

Raporların Sınırlılık Bölümünü Okuyun

Ekibinizle paylaştığınız her araştırma ya da test raporunda önce yöntem ve sınırlılık bölümüne bakın. Rakamın neyi ölçtüğünü ve kimin ölçtüğünü karar notunuza tek cümleyle yazın.

ARAÇ

Sürüm geçmişini modele okutun

Bir dosyanın neden değiştiğini anlamak için sürüm geçmişini modele verin. Değişiklik notlarını okuyup zaman çizgisi çıkarabilir. Bu yöntem devir teslim sırasında yeni ekip üyesinin işini kısaltır.

UYUM

İki standart birlikte mi yürür?

ISO/IEC 27001 bilgi güvenliği yönetim sistemini, ISO/IEC 42001 ise yapay zekâ yönetim sistemini tanımlar. İkisi birbirinin yerine geçmez ve ortak bir yapı üzerinde birlikte kurulabilir. Bilgi güvenliği tarafı kurulu bir kurumda 42001 geçişi daha kısa sürer. Mevcut belgeleriniz hangi tarafı zaten karşılıyor?

TÜYO

Sohbeti uzatmak yerine yenisini açın

Uzayan sohbette eski yanlışlar bağlamda kalır ve model onları tekrarlar. İşiniz değiştiğinde yeni sohbet açmak hem daha ucuzdur hem daha isabetlidir. Gerekli bilgiyi kısa bir özetle taşıyın.

ARAÇ

Kendi sözlüğünüzü kurun

Kurumda geçen kısaltmaları ve iç terimleri bir dosyada toplayın. Modele her işte bu dosyayı verin. Model iç terimleri bilmediği için yanlış tahmin eder, sözlük bu hatayı kökten keser.

BU SAYIDA GEÇEN TERİMLER

ajan verilen görevi kendi başına adım adım yürüten yapay zekâ programı

kıyaslama modelleri aynı testten geçirip karşılaştıran ölçüm

SEÇİLMİŞ KAYNAKLAR

01 ABD Ara Seçimlerinde Kongre Çoğunluğu Demokratlara Geçti
https://www.reuters.com/5f374b32b07b/legal/government/democrats-seize-congress-sweeping-midterm-repudiation-trump-2026-11-04/
https://www.cnbc.com/2026/11/04/data-center-ballot-measures-2026-midterm.html

02 Veri Merkezi Oylamalarında Seçmen Kısıtlamayı Seçti
https://news.ballotpedia.org/2026/11/03/voters-in-ten-states-will-vote-on-data-center-related-ballot-measures-november-3/
https://www.cnbc.com/2026/11/04/data-center-ballot-measures-2026-midterm.html

03 METR: Anthropic'te Geliştirme Hızı İki Katına Yaklaştı
https://metr.org/blog/2026-11-05-anthropic-ai-rd-acceleration-assessment/

04 Visa Testinde Alışveriş Ajanları %57,2 Başarıda Kaldı
https://usa.visa.com/about-visa/newsroom/press-releases.releaseId.22936.html

05 OpenAI, Dots Ajanına GPT-6.1 Terra Modelini Ekledi
https://openai.com/index/introducing-dots/

06 Google Antigravity'ye Bulut Ajanları ve Sesli Çalışma Geliyor
https://antigravity.google/docs/changelog/

07 BioBasicsBench Yapay Zekâyı Laboratuvar Verisiyle Sınadı
https://openai.com/index/measuring-how-ai-agents-handle-wet-lab-science

08 Yapay Zekâ Gerekçeli İşten Çıkarmalar Ekimde Geriledi
https://www.challengergray.com/blog/october-layoffs-at-three-year-low-seasonal-hiring-plans-up-26/

YAYIN YÖNTEMİ

Her haberin tarihini ve kaynağını tek tek kontrol ediyoruz. Şirketin kendi ölçümünü şirket beyanı olarak etiketliyoruz. Haberlerin altındaki kaynak satırı birincil kaynağa gider ve bütün bağlantılar PDF içinde tıklanabilir.

YAPAY ZEKÂ OKULUM
Y Z O

Bilgiyi kurumunuz için uygulanabilir hâle getirelim.

Kuruma özel üretken yapay zekâ, LLM, Python ve veri bilimi eğitimleri veriyoruz. Sorumlu kullanım, risk ve ISO/IEC 42001 programları da aynı çatı altında.

yapayzekaokulum.com · **yapayzekaokulum@gmail.com** · +90 507 750 19 82 · **Kurumsal eğitim talebi**

Yapay Zekâda Bu Hafta · Sayı 08 · 2–8 Kasım 2026
Bülten editörü Dr. Murat ALTUN · Grok ile X taraması ve birincil kaynak doğrulaması, Claude ile bağımsız denetim
Sayı verisi onay kodu BLT-5351DF3CC84D. Web sürümünde aynı kod görünür.